

ILLYÉS GYULA MISESZÖVEG-FORDÍTÁSAI

Dicsőség ottfenn az Istennek,
békeesség ittlen az embernek,
ha jóakarató.
Téged magasztalunk.
Téged áldunk. Téged imádunk.
Téged ünneplünk.
Dicső voltodért neked hálát adunk,
Úr Istenünk, ég fejedelme
Mindenható Isten Atyánk.

Istennek egyszülött Fia,
Jézus Krisztus.
Úr Isten, Istennek Báránya,
az Atyának Fia,
ki vállalod a világ bűneit,
irgalmaz nekünk.

Mert csak te vagy a Szent,
te csak az Úr,
te csak minden fölött a Főnség,
Jézus Krisztus.
Egyetemben a Szentlélekkel,
megdicsőülten az Atyával.

Hiszem, hogy egy az Isten,
mindenható Atyánk Ó,
mennyegek és földnek,
minden látható és láthatatlan dolgoknak alkotója.
S hogy Jézus Krisztus a mi egyetlen Urunk,
Istennek egyszülött Fia,
Atyja nemzése, mélyén az időknek,
Istentől Isten,
Világosságtól Világosság,
Nemzés, nem alkotás.
Az Atyával egylényegű,
aki is mindent alkotott.
Aki értünk, emberekért,
üdvösségünk okáért
a mennyből szállt.

Szentlélektől s Szűz Máriától
megtestesülvén
ember lett.
Értünk meg is feszítettett,
Poncius Pilátus alatt,
megkínzatott és sirba tétetett,
de föltámadt a harmadik napon
miként megíratott,
s fölment a mennybe,
s ül ott az Atya jobbján,
és visszatér ismét dicsően,
s lesz élők és holtak bírója,
s uralma véget sosem ér.

Hiszem, hogy a Szentlélek
igazgat és életet ad,
mert az Atyától és Fiútól származik,
miért is az Atyával és Fiúval
együtt imádjuk, s magasztaljuk Őt,
Ő szólt a próféták szavával.
Hiszem, hogy egyetlenként
szent, katolikus s apostoli az Anyaszentegyház.
Vallok egyszeri keresztelkedést
a bűnök megbocsátására.
Várva várom a halottak föltámadását,
s az eljövendő örök életet.

*Szabadíts meg Urunk, esengünk,
minden megtörtént, meglévő és megtörténhető rossztól-bajtól,
és a boldogságos és dicsőséges,
azon szűzen isten-szülő Mária
és szent apostoljaid: Péter és Pál,
valamint András
és minden szented közbenjárására
adj békét kegyesen e kornak.
Óvj irgalmasan meg minden időben a bűnöktől,
és biztosíts bennünket minden háboritástól.*

DOKUMENTUM

Illyés Gyula munkássága 1941-1944 között a bibliográfia tükrében

Babits Mihály halála után, már a Magyar Csillag főszerkesztőjeként mondta Illyés Gyula: „A feladattal úgy voltam, mint Jónás a próféatasággal.” (Magyar Csillag 1941. 2. sz.) „Babitstól örököltem és ingyen kaptam a követ és nyakamba a felelősséget.” Több helyen is hivatkozott a tapasztalatokra, melyeket Babits betegségekor a Nyugat szerkesztésénél szerzett és rezignáltan jelentette ki: „Tudtam, hogy eltemethetem magamban az író.”

Valóban eltemette magában az író? A harmincas évek végétől a felszabadulásig valóban „nem a küzdést, hanem a kivárást, nem a tiltakozást, hanem a némaságot vállalja.” (Magyar Irodalom Története 1905-től napjainkig. Bp. 1967. Gondolat. 531.1.)

Nem módosítanak némileg ezen a képen a bibliográfia adatai?

Vas István szerint „Illyés a Magyar Csillaggal... töretlenül folytatta a második hőskort (a Nyugatról van szó P. F.)... igaz, hogy az Őrtoronyból menedék lett... mely befogadta a menekülőket málhástól, nyájastul — de ez nem csökkentette, inkább növelte hadászati és erkölcsi értékét...”

Eleinte havi egy alkalommal, 1942 őszétől havonta kétszer jelent meg a lap. Összesen 48 szám látott napvilágot, 48×64 oldalon, vagyis: 3072 összlapszámmal. A Magyar Csillagot Illyés maga is folytatásos regényként tekintette, de elsősorban nem saját, hanem a magyar irodalom folytatásos regényeként. (Illés Endre: „Nem a pénz vitt bennünket a Magyar Csillag, illetve Illyés Gyula köré. Az író folytonosságának kényszere hajtott és az, hogy megmutassuk: élünk, vagyunk, nem engedünk az irodalomból.”)

A helyzet nehéz volt: Magyarországon 1941—1944 között cenzúra volt. Az irodalmat és a sajtót már nem a polgári-jogi szempontok, hanem a hadügyi, a faji és egyéb törvények szerint ítélték meg, attól a pillanattól kezdve, hogy Magyarország háborúba lépett. Ilyen körülmények közt dolgozott Illyés, aki a Magyar Csillag szerkesztése mellett 1943-tól részt vett az átszervezett Szabad Szó szerkesztésében és jelentős szerepet vállalt 1942-ben a Történelmi Emlékbizottság szervezésében és munkájában is. De lássuk a bibliográfiát.*

Új, kötetben megjelent művek:

1941: Csizma az asztalon (tanulmányok) 161 l.; Koratavasz (regény) 1—2. köt.;
1942: Mint a darvak (novellák, életképek) 94 l.; 1943: Válogatott versek, 156 l.;

*Varga Rózsa—Patyi Sándor: A népi írók bibliográfiája. Művek, irodalom, mozgalom 1920—1960 c. könyve alapján (Akadémiai Kiadó, 1972)